

Betreft: Inbreng NVDE Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Utrecht, 17 juli 2017

Geachte heer, mevrouw,

Nederland is volop bezig met de overgang naar een hernieuwbare energievoorziening: van 6% hernieuwbare energie nu gaan we naar 100% hernieuwbare energie in 2050. In één generatie zal ons energiesysteem grondig veranderen.

Dat heeft gevolgen voor alle inwoners van ons land. Deze gevolgen zullen vooral op lokaal niveau merkbaar zijn: zo worden onze huizen anders verwarmd, komen er elektrische auto's in de straat en wekken steeds meer mensen hun eigen energie op. De komende gemeenteraadsverkiezingen zijn in dit licht uitermate belangrijk: hoe de energietransitie er precies uit zal zien zal sterk afhangen van keuzes op lokaal niveau.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie, en vertegenwoordigt daarbij ruim 1000 bedrijven en energiecoöperaties. Veel gemeenten zijn hier al volop mee aan de slag en ten zeerste betrokken bij de energietransitie. Wij geven u graag enkele overwegingen mee ten behoeve van uw verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. We hopen hiermee een bijdrage te leveren aan uw gedachtenvorming.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot nadere toelichting. U kunt hiervoor contact opnemen met Alienke Ramaker, via 06-39 57 60 88 of alienkeramaker@nvde.nl.

Met vriendelijke groet,

Olof van der Gaag
Directeur NVDE

1 Energie in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan

In 2019 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. Gemeenten krijgen dan de taak om Omgevingsvisies en Omgevingsplannen op te stellen, waarin alle aspecten van de fysieke leefomgeving worden meegenomen. De invulling daarvan gaat in samenspraak met inwoners.

De overgang naar een duurzame energievoorziening zal op talloze manieren impact hebben op de leefomgeving. Het is daarom van belang dat energie onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke Omgevingsvisies en -plannen. Omdat alle aspecten van de energievoorziening met elkaar verweven zijn – denk aan infrastructuur, de warmtevoorziening, het gebruik van de bodem, energiebesparing en projecten voor hernieuwbare energie – moet hier integraal naar gekeken worden, zoveel mogelijk in samenhang met andere ruimtelijke opgaven. Dat is tevens in het belang van de betaalbaarheid van onze energievoorziening.

NVDE geeft u daarom mee om in uw verkiezingsprogramma op te nemen: In de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan zullen de opgaven rondom de energievoorziening van de toekomst integraal mee worden genomen.

2 Anders verwarmen

Het overgrote deel van onze huizen wordt nu nog verwarmd op aardgas. Bij de verduurzaming van onze energievoorziening hoort ook dat we onze huizen anders zullen gaan verwarmen. Uiteraard begint de verduurzaming met energiebesparing – de schoonste energie is de energie die je niet gebruikt. Maar ook betekent het dat we van het aardgas af zullen gaan. Hier bestaan voldoende alternatieven voor in de vorm van all electric oplossingen (zoals warmtepompen), stadsverwarming (warmtenetten, gevoed door bijvoorbeeld restwarmte of warmte uit biomassa, en geothermie) en groen gas.

Een eerste noodzakelijke stap daarin is om nieuwbouwwijken niet meer op aardgas aan te sluiten. Voor bestaande wijken geldt dat waar vernieuwing van het aardgasnet nodig is, de riolering wordt vervangen of stadsvernieuwing wordt voorbereid, bekeken dient te worden door gemeenten in hoeverre het mogelijk is om over te stappen op een andere manier van verwarmen. Gemeenten zullen dit moeten doen in samenwerking met belanghebbenden. In beide gevallen, zowel bij nieuwbouwwijken als bestaande wijken, geldt wederom een zo energiezuinig mogelijk huis als eerste stap.

We willen u daarom suggereren om:

1. *Aan de slag te gaan met het voorbereiden van keuzes i.s.m. belanghebbenden in de toekomstige warmte- en energievoorziening van uw gemeente;*
 - a. *Bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten als vereiste te stellen dat deze niet meer worden aangesloten op het aardgasnet;*
 - b. *Bij stadsvernieuwing en/of vernieuwing van het bestaande aardgasnet te onderzoeken welke alternatieven mogelijk zijn, in samenwerking met belanghebbenden waaronder in ieder geval de inwoners; en*
2. *In te zetten op het genereren van draagvlak voor de specifieke projecten, door in gesprek te gaan met inwoners. Hierbij is overigens de initiatiefnemer eerstverantwoordelijk, waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft.*

3 Schoner rijden

De manier waarop we ons van A naar B verplaatsen, zal steeds schoner moeten worden. Dat is goed voor het klimaat, maar ook voor de luchtkwaliteit. Er zijn verschillende opties om dit te realiseren, zoals elektrisch vervoer, biobrandstoffen en waterstof. De gemeente kan hierin het goede voorbeeld geven door haar eigen wagenpark te vergroenen.

De toekomst van het personenvervoer is elektrisch. Steeds meer autofabrikanten zetten in op elektrische auto's. Door in steden niet alleen het bezit, maar ook het gebruik van elektrische auto's te stimuleren, kan het wagenpark in hoog tempo schoon worden. Ook het openbaar vervoer en stadsdistributie zal steeds meer overstappen op elektrisch aangedreven voertuigen.

Om elektrisch vervoer te bevorderen, is een landelijk dekkend netwerk van laadpunten nodig. In de toekomst zullen laadpalen verplicht worden bij bijvoorbeeld appartementencomplexen, zo wordt reeds voorgesteld door de Europese Commissie. In de inrichting van de ruimtelijke omgeving kunt u hier rekening mee houden, door voldoende ruimte voor laadpalen te creëren. Veel gemeenten zijn hier al volop mee bezig. In de komende periode is het goed om dit beleid voort te zetten.

Wij vragen u om voldoende ruimte te creëren voor (publieke) laadpunten voor elektrisch vervoer. Daarnaast vragen wij u in te zetten op vergroening van het eigen wagenpark.

4 Samen realiseren we onze ambities

De energietransitie is van ons allemaal. En dat is te merken, ook aan de discussie die wordt gevoerd over de impact die duurzaamheid kan hebben op onze leefomgeving. We zullen alle zeilen bij moeten zetten om de energietransitie te realiseren. In onze eerste drie punten noemden we al zaken waar inwoners de transitie van nabij meemaken. De energietransitie betekent ook dat we spreken over oplossingen waarbij lokale steun geen gegeven is. Samen zullen we tot nieuwe benaderingen moeten komen, om dit draagvlak te creëren.

Tegelijkertijd slaan steeds meer mensen de handen ineen om samen energie op te wekken en te besparen. Dat levert naast meer duurzame energie een gevoel van saamhorigheid op: samen aan de slag om projecten te realiseren. Door ruimte te geven aan dit soort initiatieven en, waar mogelijk, deze te ondersteunen, ontstaat er een nieuwe dynamiek.

Veel gemeenten zijn al volop aan de slag om invulling te geven aan hun ambities richting klimaatneutraliteit. Bij de concretisering van deze ambities hoort dat gesproken wordt over de nut en noodzaak van projecten om deze ambities te realiseren. Hier ligt een rol voor de gemeente, om aan haar inwoners over te brengen wat de ambities betekenen en hoe deze ingevuld worden.

*We suggereren u daarom in uw verkiezingsprogramma het volgende op te nemen:
De energietransitie is van ons allemaal. Door een open dialoog te bevorderen, maken we de invulling van de energietransitie een gezamenlijk project. Daarnaast kunnen burgerinitiatieven om lokale energie op te wekken op onze steun rekenen.*